

Grundarsteinur: Mentan

Aðalmál

Føroyar eru fyrimynd í alheims samfelagnum

Í Føroyum blóma mentan og list

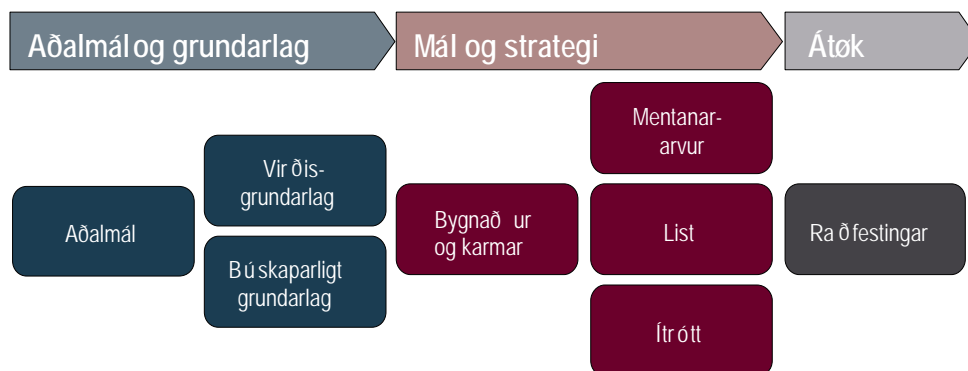
Vælvirkandi skipanir borga fyri dygd og nýskapan

Mentan og list eru týðandi partar av samfelagsbúskapinum

Samandráttur

Í 2015 hava vit í nógv størri mun enn í dag allan heimin sum fatanarkarm. Fólk verða minni staðbundin og velja at liva, har ið vælferð og góðar fortreytir fyri trivnaði eru. Landamørk hava ikki avgerandi týðning. Fólk flyta hagar, sum avbjóðingar, spennandi stovr og upplivingar eru. Í 2015 verður mentan ein týðandi treyt fyri trivnaði, list ein sera nógv eftirspurd vøra og kreativitetur ein hin mest eftirspurdi førleikin.

Strategiskjalið er skipað soleiðis:

Virðisgrundarlag

Mentan og list hava altíð havt stóran týdning fyri samleika. Frá fornari tíð sæst, at tað hevur havt týdning, at eitt nú amboð, bygningar og rituellir lutir hava verið vøkur.

Eisini nútíðar menniskjað hevur tørv á mentan og list í sínum dagliga umhvørvi. Býarskipan, list á almennum støðum, estetikkur, mál, fjølmiðlar, bókmentir, tónlist, mentanar-, ítrótta- og útbúgvingartilboð – alt hetta er avgerandi fyri okkara samleika og hvussu vit trívast og mennast sum menniskju.

Í altjóðagjörda samfelagnum hvørva mørkini millum frítíð og arbeiði og millum at vera brúkarari og luttakari í mentanarligum upplivingum. Eisini hvørva mørkini millum almenna og privata rúmið. Við samskiftistøkni eru vit øll “á” allastaðni alla tíðina. Í hesum meldrinum vísir mentan á upphavið, skapar tryggileika til at søkja longur út og tryggjar rótfesti í felags samleika.

Skulu Føroyar bjóða seg fram í alheims vitanar- og upplivingarsamfelagnum, eiga vit at menna kreativar førleikar og hugsunarhættir, tolsemi og skapa karmar fyri fjøltáttadum mentanarligum og listarligum virkseimi. Mentan og list verða fortreytir fyri einum ríkum samfelag, og tað kreativa menniskjað verður drívmegin.

Búskaparligt grundarlag

Kreativu vinnurnar¹ eiga størri og størri part av BTÚ, og aðrar siðbundnar vinnur branda vørur sínar við mentan, list og listafólki. Kreativitetur verður ein týðandi partur av kappingarførinum og vinnufyrirtekur gagnnýta alsamt meira kreativu førleikarnar hjá listafólki.²

Listaligar vørur kunnu vera materiellar, t.e. fløgur, bókur, málningar o.a., ella immateriellar, t.e. upplivingar, framførslur, tænastur o.a. Altjóðagerð og samskiftistøkni skapa nýggjar møguleikar fyri marknaðarføring og sølu av listaligum vørum. Marknaðurin fyri føroyska mentanarframleiðslu verður við hesum óavmarkaður.

Við øktari vælferð og størri keypsorku broytist nýtslumynstrið, og brúkarin keypir ikki bara sjálva vøruna, men eisini virðini, sum knýta seg at henni.

Vinnur verða mentar og flyta mørk gjøgnum gransking, og tá talan er um list, er tað ofta tann ikki-vinnuliga úrvalslistin, ið flytur mørkini. Uttan íløgur í úrvalslist mennist breiða listin ikki. Ein íløga í úrvalslistina er sostatt eisini ein íløga í breiðu listina.

Mentanarlig framleiðsla fær størri og størri týdning sum útflutningsvinna og er í dag størsta útflutningsvinna í USA. Við røttum hugburði, váðafýsni og átøkum kann henda vinna gerast ein týðandi partur av føroyska búskapinum.

¹ Telduspøl og forrit, byggilist, design og móti, filmur og sjónbandaframleiðsla, handverk og list, tónleikavinna, kringvarp, palllist, útgávuvirksemi o.a.

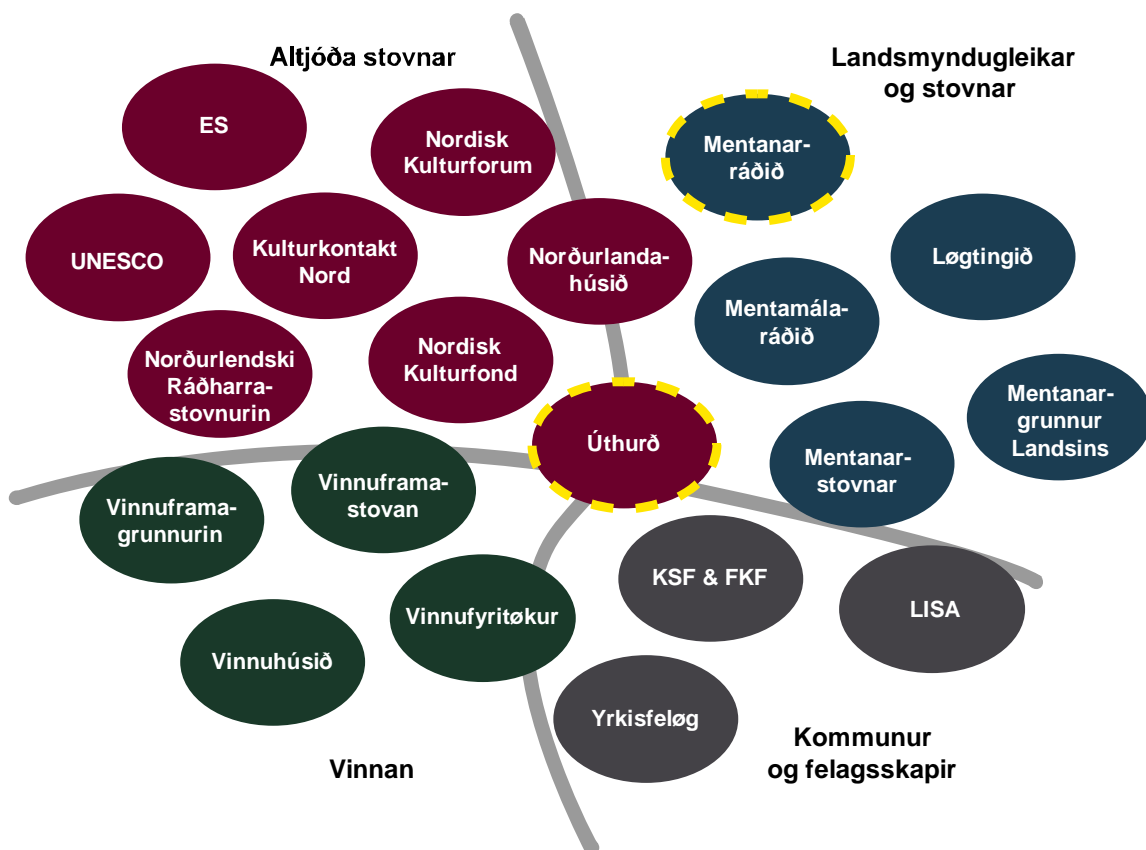
² Hugsað verður um tað, sum verður nevnt ”kreativa alliansan” millum mentan og vinnulív, har vinnan hevur ásannað, at í nútímans fyrirtekum er tørvur á tí kreativiteti, ið listafólk umboða.

Mál og strategi

Bygnaður og karmar

Bygnaðurin fevnir um Føroya Løgting, Mentamálaráðið, Mentanargrunn Landsins, eitt nýskípað Mentanarráð Føroya, kommunur og ymsar felagsskapir, umframt norðurlendskar og altjóða samstarvsfelagsskapir.

Myndin niðanfyri vísir bygnaðin við føroyskum og útlenskum pørtum. Úthurð og Mentanarráð eru uppskot til nýggjar stovnar.

Mentamálaráðið

Mentamálaráðið hevur ábyrgdina av yvirskipaða mentanarpolitikkinum og skal tryggja neyðugu politisku, lögfrøðiligu og figgjjarligu karmarnar fyri verkseting av Visjón 2015. Mentamálaráðið ger mentanarpolitiskar raðfestingar, røkir altjóða mentanarsamstarv og ger menningar- og virkisætlanir fyri tey trý høvuðsøkini í visjónini: mentanararv, list og ítrótt.

Mentanarráð

Stovnað verður Mentanarráð Føroya at ráðgeva lögtingi og landsstýri í yvirskipaða mentanarpolitikkinum. Mentanarráðið skal virka fyri góðum samstarvi og samskipti millum stovnar og einstaklingar, ið starvast við list og varðveiting av mentanararvinum. Mentanarráðið stímbraar bygging av netverkum og tryggjar neyðugu karmarnar í hesum sambandi. Mentanarráðnum verður tryggjað neyðuga fyrisitingarliga orku, og ráðið verður mannað við umboðum fyri mentanarlív, landsmyndugleikar, kommunalar myndugleikar og vinnulív.

Norðurlenska mentanarasamstarvið byggir í stóran mun á meginreglur um armslongd. Mentanarráðið fær tí ein týðandi leiklut í norðurlenska mentanarsamstarvinum, serstakliga í sambandi við virksemið hjá Kulturkontakt Nord og Nordisk Kulturforum.³

Mentanargrunnur Landsins

Nýggj lóggáva fyri Mentanargrunn Landsins verður framd. Í hesum sambandi verður endamál grunsins endurskoðað, virkisøkið nærri greinað og bygnaðurin broyttur og nútímansgjørdur við styrktum fyrisitingarførleika. Gjørd verður langtíðar figgjarætlan fyri grunnin, so arbeiddast kann eftir tíðaravmarkaðum virkisætlanum.

Virkisøki grunsins skal m.a. fevna um hesi meginøkki:

- Stuðul til yrkislist og til yrkislistafólk
- Starvslønir
- Stuðul til listarliga og mentanarliga framleiðslu og útgávu
- Stuðul til mentanarligt virksemi sum heild
- Stuðul til mentanarlig tiltøk fyri børn og ung
- Stuðul til films- og margmiðlalist

Stýri grunsins tekur í samráði við landsstýrismannin í mentamálum avgerð um innihaldið í hesum virkisætlanum grunsins. Tá ið ætlanin er samtykt, ræður stýrið einsamalt fyri árligu játtanunum. Endamálið við hesi skipan er at tryggja mentanarpolitiskar raðfestingar og fullgóða nýtslu av figgjarliga tilfeingi grunsins.

Ein fortreyt fyri at røkka málinum er, at játtan grunsins á lögtingsfiggjarlógini verður munandi økt fram til 2015.

³ Kulturkontakt Nord er nýskipað skrivstova undir Norðurlenska Ráðharrastovninum. Skrivstovan fer frá 1. januar 2007 at umsita nýggju mentanarligu rammuskráirnar. Kulturkontakt Nord er skipað eftir meginregluni um armslongd. Nordisk Kulturforum er eitt árligt fundarforum, fyriskipað av Kulturkontakt Nord við tí endamáli at stímbra norðurlensk mentanarnetverk og ráðgeva Norðurlenska Ráðharrastovninum.

Kommunurnar

Eins og í grannalondum okkara eiga kommunurnar at átaka sær ein vaksandi mentanarpolitiskan leiklut. Skipað verður fyri greiðum býti millum land og kommunur innanfyri alt mentanarøkið.

Norðurlendskt og altjóða samstarv

Mentanarligt samstarv er raðfest frammarlaga í politiska samstarvinum millum Norðurlond. Hetta samstarv ber við sær nýggjar fíggingar- og samstarvmøguleikar og høvi at mynda nýggj netverk innan fyri allar listagreinir og millum einstaklingar og mentanarstovnar.

Við avtalum verður tryggjað, at Føroyar kunnu fara upp í mentarasamstarvið hjá ES. Eisini verða tvíliðaðar mentanarsamstarvsavtalur gjørdar við grannalondini og onnur lond.

Útgreinað mál og strategi

Mentanararvur

Mentanararvur hevur týdning fyri afturkenning og tilknýti. Mentanararvurin er tryggjaður okkum í máli, tjóðminnum, bókmentum, skaldskapi á mannamunni, í staðarnøvnum, søgnum, ævintýrum, fornum handverki og fólkamentan sum heild. Økta samskiptið og flytingin um landamørk geva nýggj innskot og mentanarligt margfeldi og føra til, at staðbundin sereyðkenni spakuliga hvørva. Avbjóðingin er at styrkja tjóðskaparligu tilvitanina um týdningin, sum mentanararvur hevur fyri lívsvirði og trivnað, bæði úr staðbundnum og alheimsligum sjónarhorni.

Mál fyri mentanararvin

Mentanararvur og -umhvørvi eru væl og virðiliga miðlað, varðveitt og vard

Vitan um og atgongd til mentanararv er tøk hjá øllum

Virðing verður sýnd mentanararvi og mentanarumhvørvi hjá øðrum

Soleiðis røkka vit málinum

Mentanararvur og -umhvørvi eru væl og virðiliga miðlað, varðveitt og vard

Umsitingin av mentanarumhvørvi í landinum skal styrkjast og samskipast, bæði hjá landsstovnum og kommunalum stovnum, soleiðis at felags tilvitska verður um ábyrgdarbýtið lokalt og í landinum sum heild. Landsumsitingin skipar karmar og setur verndartiltøk í verk, sum hava landsfevnandi týdning. Kommunurnar skipa fyri verndartiltøkum gjøgnum byggi- og býarskipanarsamtyktir.

Ein Landsbyggireglugerð verður gjørd, sum samansjóðar almennar reglur um bygging í Føroyum. Lógarverkið verður savnað í eina reglugerð og fyrisitingareind, soleiðis at øll viðurskipti eru samskipað, og staðfest verður, hvør hevur myndugleikan.

Tjóðsavn Føroya, sum fevnir um stovnar, ið varða av mentanararvinum, verður sett á stovn. Fyrisitingarførleiki, granskingarførleiki og førleiki at miðla verða samskipaðir og mentir. Fremst í raðfestingunum er bygging av felags starvshølum og hóskaði hølum til framsýning og goymslur.

Bókasavnsvirksemi, tjóðminnasavnsvirksemi, skjalasavnsvirksemi, listasavnsvirksemi og bygðarsavnsvirksemi verða raðfest øki í mentanarpolitikkinum. Lóggávarnar skulu

dagførast og heildar- og menningarætlanir gerast fyri virkseml stovnanna. Bygdarsøvnini hava týðandi leiklut í lokalu fyrisingini av mentanarumhvørvi.

Málstevnunevndin hevur til uppgávu at orða ein yvirskipaðan málpolitikk og uppskot til lóg á hesum øki.

Rætturin til mál verður raðfestur fremst. Øll skulu hava rætt til at læra móðurmálið, tjóðarmálið og fremmandamál. Betri undirvísingartilfar á móðurmálinum skal útvegast undirvísingarverkinum. Betri móguleikar skulu vera til málsliga eftirútbúgving. Fleiri føroyskar framleiðslur skulu vera í almennu fjølmiðlunum, og føroyskur undirtekstur skal á allar útlenskar sendingar. Stig verða tikin til at menna føroyskt vísindamál.

Bókmentaøkið verður raðfesr frammarlaga. Menningarætlan verður gjørd fyri føroyska bókaútgávu. Henda ætlan fevnir bæði um føroyskar bókur og týðingar til føroyskt og úr føroyskum. Útgávuvirksemið og marknaðarføringin verða figgjað við føroyskum og norðurlenskum stuðli.

Vitan um skaldskap av mannamunni, arvaður úr fyrndini gjøgnum sagnir, ævintýr, dans, kvæði og vísur, skal mennast og miðlast gjøgnum skúlaskapin. Tímar eiga at verða settir av til hetta, og undirvísingarførleikin á hesum økjum mentur.

Nevnd verður sett at gera uppskot um fjølmiðlapolitikk. Í nýggja fjølmiðlapolitikkinum skal leggjast upp fyri teim public service skyldum, sum Kringvarp Føroya hevur. Skyldurnar verða nærri ásettar í avtalu um avrik millum Mentamálaráðið og Kringvarp Føroya.

Fjølmiðlapolitikkurin skal eisini fevna um tilboð til útbúgving og eftirútbúgving av tíðindafólki.

Mentamálaráðið ger avtalur um avrik við mentanarstovnarnar. Hesar avtalur skulu tryggja felags fatan av málum og menningarætlanum fyri stovnarnar.

Vitan um og atgongd til mentanararv er tøk hjá øllum

Mentanararvurin verður mentur gjøgnum miðlan. Øll vitan um mentanararv skal verða lætt atkomulig hjá øllum borgarum í landinum. Hetta gerst serliga gjøgnum alnetið, og virkseml stovnanna skal mennast soleiðis, at móguleikar verða skaptir fyri munagóðari miðlan.

Eitt miðlasavn røkir øll talgild savnindi og stendur fyri eini felags KT- og miðlanartænastu.

Verkætlan verður gjørd, ið tryggjar, at talgilding av m.a. føroyskari myndlist, føroyskum bókmentum, søguligum skjølum og tjóðmínnalutum verður framd.

Søvnini skulu støðugt menna og útbyggja sínar framsýningar, bæði til ung og eldri. Framsýningarvirksemið skal byggja á holla fakliga vitan, grundað á gransking av mentanararvinum.

Framsýningarvirksemið verður støði undir víðari útbygging av upplivingartilboðum við atlit til ferðavinnu, bæði í bygdasøvnum og vardum mentanarumhvørvi kring landið.

Virðing verður sýnd mentanararvi og mentanarumhvørvi hjá øðrum

Kunning um mentanararv og mentanarumhvørvi verður samskipað gjøgnum “Úthurð”.

Føroyar luttaka í altjóða samstarvi um varðveitslu og vernd av mentanararvi og mentanarumhvørvi. Føroyingar skulu laga seg eftir teimum etisku krøvum, ið altjóða samfelagið setur til vernd av mentanararvi og -umhvørvi.

Føroysk vísinda- og savnsfólk eiga at taka lut í altjóða samstarvi á ymiskum økjum um mentanararvin. Í 2015 verða føroysk tjóðminni umboðað á listanum hjá UNESCO yvir mentanararv heimsins.

Flytføri og altjóða samstarv hava sum fortreyt, at vit sýna tolsemi og virða mentan og mentanararv hjá fólki úr fremmandan uppruna, ið búsetur seg í Føroyum. Hetta skal síggjast aftur í verki í Føroyum í gransking, kunning um og miðlan av mentanararvi.

List

List er fortreyt fyri trivnaði borgarans og menning samfelagsins og er ein ágóði, ið kemur øllum samfelagnum til góðar.

Strategiin fevnir um karmar og átøk fyri allar listagreinar undir einum.⁴ Tað er sera umráðandi, at tað í yvirskipaða mentanarpolitikkinum sum skjótast verða gjørdar langtíðar menningarætlanir fyri hvørja einstaka listagreina. Í hesum sambandi verður álitid Mentan og Menning dagført.

Mál fyri list

Øllum stendur í boði at uppliva list á altjóða støði

Tilvitan um skapandi evni og luttøka í listarligum virksemi eru partar av uppalingskipanini og skúlaskapinum

Listafrálæra stendur øllum børnum og ungum í boði

Útbúgvingartilboð til føroysk og útlendsk listafólk

Yrkislistafólk virka og eru viðurkend á jøvnum føti við aðrar starvsbólkar

Føroyar luttaka í og hýsa altjóða mentanarligum tiltøkum og samstarvi.

Føroysk list og listafólk eru eftirspurd í altjóða høpi

Øllum stendur í boði at uppliva list á altjóða støði

List á altjóða støði setur krøv til karmar bæði fyri at hýsa altjóða listaligum framførslum og menna eitt fjøltáttað útboð av føroyskari list.

Serstøku listagreinar seta ymisk krøv til hólisviðurskiftini, sum verandi karmar ikki nøkta. Tí skal tjóðleikhús byggjast til leiklist og tónlist. Hølini bjóða fram útbúnað á altjóða støði - eisini til miðlan og upptøkur, og harafturat bústaðarmøguleikar til altjóða listafólk.

Listadepil, ið skal skapa karmarnar fyri einum mennandi og livandi umhvørvi innan fyri visuella list⁵, verður settur á stovn. Listadepilin fevnir um verkstøð, framsýningarhøli og

⁴ List er eitt felagsheiti, ið fevnir um eina røð av listagreinum: tónlist, leiklist, dans, skaldskap, myndlist, filmslist, fotolist, margmiðlalist, listahandverk, design, byggilist v.m.

⁵ Myndlist, byggilist, design, filmslist, margmiðlalist, fotolist v.m.

umsiting. Bústaðar- og arbeiðsmøguleiki hjá altjóða listafólkum er knýttur at listadeplinum.

Norðurlandahúsið skal í størri mun virka fyri mentanarligum samstarvi millum Norðurlond og Føroyar. Virkisøkið hjá Norðurlandahúsinum fer framyvir eisini at fevna um umsiting av nýggjum norðurlendskum skipanum, ið tryggja føroyska luttøku í teimum nýggju rammuskraunum.

Tilvitan um skapandi evni og luttøka í listarligum virksemi eru partar av uppalingarskipanini og skúlaskapinum

Mentamálaráðið orðar mentanarpolitikkk fyri børn og ung. Politikkurin skal menna mentanarligu og listarligu tilvitanina og verður settur í verk í samstarvi við dagstovnaøkið, fólkaskúlan, yrkislistabólkar og mentanarstovnar.

Øllum børnum og ungum stendur í boði listaligar upplivingar. Á dagstovnum og skúlum er tónlist, leiklist, skaldskapur og visuel list ein partur av virkseminum.

Kringlandið verða smærri pallar í kommunalum høpi skipaðir, sum menna føroyska list í nærumhvørvinum og hýsa altjóða listatiltøkum. Harumframt skulu kommunur tryggja, at venjingarhøli til tónlist standa ungum í boði.

Listafrálæra stendur øllum børnum og ungum í boði

Frálæran í listaligum og fagurfrøðiligum lærugreinum í fólkaskúlanum verður tímasett í yvirskipaðari lesiætlan. Hetta skal tryggja øllum børnum somu grundleggjandi frálæru.

Musikkskúlaskipanin verður umskipað bygnaðarliga og innihaldsliga til Føroya Mentanarskúla. Bygnaðurin verður lagaður til broytta kommunala landslagið, soleiðis at talan verður um seks til átta deplar. Innihaldsliga kann skipanin eftir tørvi bjóða undirvísingartilboð í tónlist og sang, leiklist, myndlist, filmslist, designi, dansi, skaldskapi o.ø. Mentanarskúlaskipanin verður samskipað við verandi frítíðarundirvísing.

Útbúgvingartilboð til føroysk og útlendsk listafólk

Við tilknýti til Lærda Háskúla Føroya verður Listaháskúli settur á stovn. Listaháskúlin bjóðar í fyrstu atløgu bachelorútbúgving í nærri ásettum listagreinum og skal gjøgnum eitt tíðarskeið mennast til at geva eitt breiðari undirvísingartilboð.

Listaháskúlin er við í altjóða skiftisskipanum, og ávíst tal av plássunum verður tilskilað útlenskum lesandi. Listarliga umhvørvið á háskúlanum verður ment við m.a. útlenskum gestalærarum, og skúlin hevur móguleika fyri at hýsa ”Artists in residence”.

Listaháskúlin bjóðar summarskúla og eftirútbúgving, og so við og við skal eitt granskingarumhvørvi mennast á skúlanum.

Yrkislistafólk virka og eru viðurkend á jøvnum føti við aðrar starvsbólkar

Almennar skipanir skulu tryggja yrkislistafólkum at liva og virka í Føroyum. Økt verður munandi um talið av starvslønnum frá Mentanargrunni Landsins. Mentanargrunnurin skal

í hesum sambandi átaka sær vanligu arbeiðsgevaraábyrgd mótvegis teimum, ið fáa starvsløn.

Avvarðandi myndugleikar skulu tryggja, at serstakar skatta- og sosialskipanir verða settar í verk til tess at veita yrkislistafólkum tryggjar og góðar arbeiðsumstøður.

Tilboð um samansettar starvssetanir skulu vera til teirra, ið hava listaliga útbúgving frá hægri lærustovni og sum undirvísa í Føroyum. Tey kunnu sostatt partvís virka sum lærarar og partvís sum yrkislistafólk eitt nú á Tjóðpalli Føroya, Mentanarskúla Føroya og í Føroya Symfoniorkestri.

Føroya Symfoniorkestur verður skipað sum stovnur á lögtingsfíggarlógini. Føroyingar nema sær í alsamt størri mun tónlistaútbúgving, og fyri at gagnnýta teirra førleika á skilabesta hátt, hevur tað týðning, at hesin yrkisligi starvsbólkur verður settur á dagskrá.

Vinnufra- og íverksetarastuðulsskipanir mugu endurskoðast, soleiðis at kreativar vinnur verða raðfestar. Mentamálaráðið og Vinnuáráðið skulu í felag tryggja, at yrkislistafólk, feløg og fyrirkomandi fáa lut í teimum skipanum, ið verða til taks. Somu partar semjast um ein politikk fyri kreativar vinnur.

Lóggávan um upphavsrett verður yvirtikin og lagað at føroyskum viðurskiftum.

Føroyar luttaka í og hýsa altjóða mentanarligum tiltøkum og samstarvi. Føroysk list og listafólk eru eftirspurd í altjóða høpi

Úthurd, sum er ein skrivstova fyri mentanarøkið, verður sett á stovn.

Fyrsta uppgávan hjá Úthurd verður at samskipa ein felags mentanarportal. Endamálið við mentanarportalinum er at veita listafólkum, mentanarstovnum, vinnulívi og borgarum framkomna og miðsavnaða tænastu.

Aðrar uppgávur eru at skipa fyri og luttaka í sølu- og netverksfremjandi tiltøkum, branda og marknaðarføra føroyska list og at skipa fyri vinnufremjandi tiltøkum innan- og uttanlands. Úthurd røkir fyrisitingarligu uppgávur Mentanarráðsins.

Skrivstovan røkir samstarv við vinnuvirkir og felagsskapir og arbeiðir fyri felags fatan og nýggjum inntøkukeldum.

Sett verða mentanarumboð á øllum føroyskum sendistovum og avtala gjørd við ávísar norðurlendskar sendistovur um samstarv. Mentanarumboðini skulu í samstarvi við Úthurd promovera føroyska mentan og list, knýta sambond og byggja netverk. Úthurd skal eisini virka fyri, at føroysk mentan og list verða umboðað á almennum ferðum.

Ítrótt

Ítrótt er fortreyt fyri trivnaði og menning borgarans og hevur týdning fyri fólkaheilsuna. Ásannandi óheftu støðuna hjá sjálvbodnu ítróttarørluni verða lunnar lagdir undir eina framhaldandi menning av ítróttini í nær- og fjarumhvørvinum.

Mál fyri ítrótt

Fjoltáttað og mennandi ítróttatilboð eru til øll

Útbúgvingartilboð eru til føroysk og útlendsk ítróttafólk og –leiðarar

Soleiðis røkka vit málinum: Føroyar eru sjónligar í altjóða ítróttasamstarvinum, taka ábyrgd og hýsa altjóða tiltøkum

Føroysk ítrótt og ítróttafólk eru eftirspurd í altjóða ítrótti

Ítrótt hevur týdning fyri landsins búskap

Soleiðis røkka vit málinum

Fjoltáttað og mennandi ítróttatilboð eru til øll

Kommunurnar samstarva um at byggja ítrótt- og rørludeplar kring landið. Fleiri ítróttageirir verða á einum og sama staði, fyri at fáa sum mest burtur úr felags umstøðum.

Ítrótt- og mentanarvirksemi verða tættari tengd at hvør øðrum, so felags gøgn verða nýtt á bestan hátt.

Land og kommunur orða ítøkiligán ítróttapolitikk, sum í samráð við ítróttafeløgini í økinum setur út í kortið, hvørji mál og ætlanirnar eru við ítróttini í økinum framyvir.

Allir aldursbólkar skulu uttan mun til førleikar kunna taka lut í onkrum rørluvirksemi.

Í samstarvi við ítróttafeløgini eiga kommunurnar eftir tørvi at taka ábyrgd av at byggja og reka ítróttagøgn, so ítróttafeløgini kunnu nýta sína orku til at taka sær av dagliga ítróttavirkseminum. Samstundis seta almennu myndugleikarnir krøv um, at ítróttafelagið mennir eitt trygt og gott umhvørvi til børn og ung.

Útbúgvingartilboð eru til føroysk og útlendsk ítróttafólk og -leiðarar

Saman við ítróttarørluni verða stig tikin til at bøta um kunnleikan til ítrótt og rørlu bæði hjá einstaklingunum og hjá felagsskapum. Ein liður í hesum er ein ítróttaháskúli við hesum endamálum:

- at virka sum altjóða ítróttaháskúli fyri ung, ið júst eru liðug í framhaldsdeildini
- at virka sum ítróttaligur menningardepil fyri ung, ið ynskja at leingja miðnáamsskúlaútbúgvingina við einum ári, fyri at venja meiri ítrótt um dagin.
- at virka sum miðdepil fyri útbúgving av leiðarum og venjarum í ítróttafeløgum.
- at virka sum skeiðsdepil fyri einstaklingar, feløg og fyritøkur í rørslu, lívsvanum og fólkaheilsu og veita útbúgvingarverkinum og annars øllum samfelagnum ráðgeving.

Skúlin verður fíggaður við almennum peningi og brúkaragjaldi.

Føroyar eru sjónligar í altjóða ítróttasamstarvinum, taka ábyrgd og hýsa altjóða tiltøkum

Føroyar átaka sær ein virknan leiklut í altjóða ítróttasamstarvinum. Arbeitt verður miðvíst fyri at vaksa um ávirkanina í altjóða felagsskapum. Samstundis átaka Føroyar sær leiklutin sum vertur fyri altjóða fundum og tiltøkum annars.

Í samstarvi við altjóða ítróttasamgongur verður skipað fyri altjóða ítróttatiltøkum í Føroyum.

Í samstarvi við Ítróttasambandið og sersambondini verða ætlanir lagdar um eina støðuga og skipaða menning av ítróttagøgnum. Gjörd verður ein landsætlan 2007- 2015 fyri íløgur í landsítróttagøgn, ið lúka altjóða treytir.

Føroysk ítrótt og ítróttafólk eru eftirspurd í altjóða ítrótti

Við miðvísari førleikamenning av ítróttafólki og –leiðarum verður støðið á føroyskum ítróttakappingum bøtt. Ein menningarskipan verður gjörd, har ung evnarík ítróttafólk fáa bestu umstøður at menna seg í síni ítróttagrein.

Flytføri og upphald hjá dugnaligum ítróttafólki - føroyskum og útlendskum, verða tryggjað í lóggávu.

Ítrótt hevur týdning fyri landsins búskap

Ítróttin gevur stórt íkast í samfelagsbúskapin.

Í sambandi við altjóða ítróttatiltøk verður øktur dentur lagdur á at marknaðarføra og bota um umstøðurnar at vera vertur fyri teimum.

Serligar skipanir skulu gerast, ið kunnu lætta um eina ”professionalisering” av einstøkum føroyskum ítróttagreinum, um ynski eru um tað.

Heilsufremjandi virkseimið hjá ítróttini hevur við sær sparingar í almennum útreiðslum til heilsuverkið. Víst verður til *Fólkaheilsuætlan Føroyinga*, ið umrøður týdningin av ítrótt fyri fólkaheilsuna.

Raðfestingar

Karmar og bygnaður	<ul style="list-style-type: none">▪ Stovnseting av Mentanarráði▪ Nýskipan av Mentanargrunni Landsins▪ Luttøka í altjóða rammuskráum fyri mentanararv, list, ítrótt og flytføri
Mentanararvur	<ul style="list-style-type: none">▪ Samskipan av søvnum▪ Tjóðsavn Føroya▪ Talgilding av mentanararvi▪ Miðlasavn og miðlanartænasta▪ Málstevna og politikkur
List	<ul style="list-style-type: none">▪ Skipanir at tryggja optimal virkiskor hjá yrkislistafólkum<ul style="list-style-type: none">▪ Førlíkamenning▪ Samansettar starvssetanir▪ Serstøk mentanarátøk fyri børn og ung▪ Mentanarskúli fyri børn og ung▪ Listaháskúli▪ Tjóðleikhús til leiklist og tónlist
Ítrótt	<ul style="list-style-type: none">▪ Ítróttapolitikkur▪ Ítróttá- og rørsludepil▪ Ítróttaháskúli▪ Landsítróttagøgn▪ Økt altjóða ítróttasamstarv